

GRACHTENHUIS, JAVA-EILAND, AMSTERDAM

1996-1999

Opdrachtgever: SFB/BPF Bouw

Programma: 4 grachtenhuizen

BVO: 200 m²

Onze rol: architect

Status: opgeleverd 1999

Situatie

Het klassieke grachtenhuis was de inspiratiebron voor het ontwerp van deze woning. Van oudsher hadden de patriciërshuizen een grote entreehal die dienst deed als werk- en ontvangstruimte. De entreehal was iets opgetild boven het maaiveld, zodat ze als buffer werkte tussen de straat en het privé-domein van de familie. Naarmate men verder het huis binnen ging, kregen de ruimtes een steeds intiemer karakter.

Planopzet en Programma

Beide gevels zijn gemetseld in een roodpaarse steen. Het afwisselen van strengpers en handvormsteen in dezelfde kleur geeft de straatgevel het aanzicht van een ribbeltrui en maakt de gevel wat robuuster en daarmee contrastrijker met de glaspuien op de begane grond. Aan grachtzijde is de erker in de woonkamer het "oog" van het huis. De overige kozijnen zijn zoveel mogelijk achter het metselwerk gedetailleerd, ook weer om het contrast tussen vlak en gat op deze kleine schaal zo scherp mogelijk te houden. De teruggeschoven gevel aan het dakterras neemt de kleur van de lucht aan door het gebruik van onbehandeld vergrijzend hout en zink. De tuingevel borduurt voort op het thema van de grachtzijde. De expressie wordt hier vooral bepaald door de dubbelhoge pui met luifel aan de vide en door het hoge gesloten voorhoofd van de, naar het dakterras gerichte, dakkamer.

Het huis wordt betreden via een ruime, vier meter hoge hal die behalve de voordeur nog twee openslaande deuren aan grachtzijde heeft. De achterwand van deze ruimte is eigenlijk weer een gevel en biedt toegang tot de woonkeuken, een halve verdieping hoger. Het niveau van de tuin is nu bereikt. Achter de zijwand van de hal zijn de trap en alle facilitaire functies als garderobe en toilet verborgen. De trap biedt hier een typisch Nederlands aanzicht: een rechte klim van bijna zeven meter. De woonkamer, de bel-etage, ontsloten via het tussenbordes, toont zich naar de straat door de grote uit de gevel gehangen erker en maakt een ruimtelijke verbinding met de keuken door de vide aan tuinzijde. Naarmate de vertrekken in het huis intiemer en meer privé worden, neemt de trap steeds meer de gedaante van een wenteltrap aan om uiteindelijk op de bovenste, vijfde laag te eindigen bij het dakterras, waarvandaan, deze keer onopgemerkt, weer over het randje terug op straat te kijken is.

